

A DEÁK FERENC MEGYEI KÖNYVTÁR

GYŰJTŐKÖRI SZABÁLYZATA

a könyvtári szolgáltató helyek mozgókönyvtári ellátására

1. A Deák Ferenc Megyei Könyvtár mozgókönyvtári állományrészének gyűjtőköre

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár megyei önkormányzati fenntartású *nyilvános közkönyvtár*.

Deák Ferenc Megyei Könyvtár a 1997. évi CXL. törvény alapján *általános gyűjtőkörű könyvtár*, amely részt vesz az Országos Dokumentum-ellátó rendszerben és kielégíti a Zala megyében fölmerülő szép- és szakirodalmi igényeket.

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár könyvtárellátási szerződést kötött több községi önkormányzattal. Ez alapján *mozgókönyvtári állományrészt* alakít ki, amelyet szintén az általános gyűjtőkörnek megfelelően alakít ki.

A községi könyvtárak mozgókönyvtári ellátása érdekében a legfontosabb ismeretterjesztő szakkönyvek mellett gyűjti a kézikönyveket (enciklopédiákat, lexikonokat, szótárakat), az igényes szépirodalmat, a gyermek- és ifjúsági szépirodalmat, de teret enged a szórakozást jelentő könnyebb irodalomnak, a hobbiival foglalkozó könyveknek és folyóiratoknak, hetilapoknak, DVD filmeknek, hangoskönyveknek. A mozgókönyvtár állományának egyszerre kell biztosítani az önművelés legfontosabb irodalmát és a szórakozást.

A községi könyvtári szolgáltató helyek a Deák Ferenc Megyei Könyvtár mozgókönyvtári állományából kapják a dokumentumokat letéti ellátás formájában. Az intézmény minden szolgáltató helyen *törzsállományt és csereállományt* alakít ki. A törzsállományba tartoznak az alapvető kézikönyvek és a kötelező olvasmányok, a többi dokumentumokat az intézmény cseréli a községi szolgáltató helyek között. A szolgáltató helyek állományának nagysága változó, összetétele mindig a helyi igényeket elégíti ki.

2. A mozgókönyvtári állományrészben gyűjtött dokumentumtípusok információhordozó típusa szerint

Írásos, nyomtatott dokumentumok

- könyvek
- periodikák
- térképek

Audiovizuális ismerethordozók

- Hangzó dokumentumok (CD lemezek)
- Hangos – képes dokumentumok: (hangos filmek DVD-n)
- Elektronikus (számítógépes) dokumentumok: (CD-ROM-ok)

3. A mozgókönyvtári állományrészben gyűjtött dokumentumtípusok tartalom szerint

Könyvek

Szépirodalom

- a magyar irodalom klasszikusai / válogatva
- a világirodalom klasszikusai / válogatva
- kortárs magyar szerzők művei /válogatva
- kortárs külföldi szerzők művei /erősen válogatva
- lírai, prózai. drámai antológiák /válogatva
- tematikus antológiák /válogatva
- életrajzok, történelmi regények /válogatva
- gyermek és ifjúsági regények, elbeszélések / válogatva
- általános- és középiskolai kötelező és ajánlott olvasmányok / válogatva
- nemzetiségi gyermek- és ifjúsági irodalom /válogatva

Szakirodalom

- kis- közép- és nagyméretű, alapszintű általános lexikonok, enciklopédiák /válogatva
- a tudományok, a kultúra, a hazai, és az egyetemes művelődéstörténet kis- közép- és nagyméretű alapszintű elméleti és történeti összefoglalói/ válogatva
- az adott településre vonatkozó helyismereti, helytörténeti kiadványok / teljességre törekedve
- az adott tájegységre, megyére vonatkozó kiadványok / válogatva
- a továbbtanulást elősegítő pályaválasztási útmutatók, felvételi követelményeket tartalmazó kiadványok /válogatva
- többnyelvű szótárak, világnyelveken (angol, német, francia) /teljességre törekedve
- többnyelvű szótárak, egyéb nyelveken /erősen válogatva
- évkönyvek/ erősen válogatva
- adattárak / erősen válogatva
- a nemzetiségi lakosok anyanyelvi művelődését elősegítő irodalom/ erősen válogatva
- a településen gazdálkodással, mezőgazdasági tevékenységgel kapcsolatos alap és középszintű szakirodalom / válogatva

Periodikumok

A könyvtári szolgáltató helyek kéréseit figyelembe véve 1-1 példányban gyűjtjük a következő időszak kiadványtípusokat:

- képes hetilapok,
- ismeretterjesztő folyóiratok,
- magazinok
- gyermek- és ifjúsági lapok

Térképek

Az intézmény válogatva gyűjti a megye, a megyén belüli városok, a nagyobb magyar városok, és Magyarország térképeit. Erős válogatással gyűjti az egyéb (európai stb.) térképeket.

Audiovizuális ismerethordozók

- hangoskönyvek CD-n /válogatva,
- zenei CD lemezek /erősen válogatva
- Filmek DVD-n/válogatva
- CD-ROM-ok /erősen válogatva

4. A mozgókönyvtári állományrészben gyűjtött dokumentumtípusok nyelv és megjelenési hely szerint

Deák Ferenc Megyei Könyvtár a mozgókönyvtári állományrészbe csak a Magyarországon, magyar nyelven megjelenő kiadványokat gyűjti. Kivétel a nemzetiségi irodalom, a nyelvtanulási segédletek, szótárak.

5. A mozgókönyvtári dokumentumállomány gyarapodásának lehetséges forrásai

- vétel
- ajándék

A mozgókönyvtári állományrészbe az intézmény elsősorban vétel útján szerzi be a dokumentumokat figyelembe véve a kedvezményes vásárlásokat.

A dokumentumbeszerzés elsődleges forrása a mozgókönyvtári normatív támogatás, amelynek felhasználását a többcélú társulásokkal kötött ellátási szerződés szabályoz.

A könyveket a szerződött szolgáltatótól szerelve (könyvsarokkal és cédulával ellátva) vásárolja meg.

Az audiovizuális dokumentumokat a helyi boltokban, valamint internetes terjesztőknél szerzi be.

A kurrens időszaki kiadványokat a terjesztésre szakosodott cégtől szerzi be.

6. A mozgókönyvtári állományrészben gyűjtött dokumentumtípusok példányszáma

A gyűjtőkörhöz tartozó műből több (2-4) példányban kell vásárolni klasszikus szépirodalmat, ismeretterjesztő műveket, kölcsönzésre is alkalmas kézikönyveket, széleskörű érdeklődésre számot tartó irodalmat, így a képes mesés kalandos könyveket, bűnügyi, fantasztikus és romantikus regényeket. Ezeket a műveket a települések könyvtári szolgáltató helyei között fél évente cserélni kell.

Egy példányban kell vásárolni a drága kézikönyveket, DVD filmeket, hangoskönyveket. Ezeket a műveket szintén fél évente cserélni kell a települések könyvtári szolgáltató helyei között.

Minden települési szolgáltató hely számára meg kell vásárolni az alapvető kézikönyveket és kötelező olvasmányokat. Ezeket a műveket törzsanyagként a települési szolgáltató helyen kell tartani.

A könyvtári szolgáltató hely igényeinek figyelembevételével településenként 1 példányban rendeljük meg a képes hetilapokat, folyóiratokat.

7. A mozgókönyvtári állományrészben gyűjtött dokumentumtípusok feldolgozása

A mozgókönyvtári állományrészben gyűjtött könyvekről és audiovizuális dokumentumokról az intézmény egyedi és csoportos leltárkönyvet vezet, és a TEXTLIB integrált rendszerben dolgozza fel.

A TEXTLIB integrált rendszerben a szolgáltató helyek ellátására vásárolt dokumentumok a „mozgókönyvtár” elnevezésű raktárba kerülnek.

A mozgókönyvtári állományrészben gyűjtött dokumentumtípusok leltári száma a zalaegerszegi kistérséghez tartozó települések ellátása esetén „ZE”, a zalaszentgróti kistérség esetén „ZG”, a pacsai kistérség esetén „ZP” betűjellel kezdődő folyamatos számozású.

Minden beleltározott dokumentumra vonalkód kerül, amely a dokumentumokat a leltári szám alapján azonosítja.

A mozgókönyvtári állományrészhez tartozó dokumentumra a könyvtár tulajdonbélyegzője mellett a többcélú kistérségi társulás bélyegzője is felkerül.

A mozgókönyvtári állományrészben gyűjtött dokumentumtípusokat színes ragasztócsíkkal látjuk el. A zalaegerszegi kistérséghez tartozó települések ellátása vásárolt dokumentumok sárga, a zalaszentgróti kistérség településeinek ellátására zöld, a pacsai kistérség településeinek ellátására narancssárga ragasztócsíkot használunk.

A mozgókönyvtári állományrészbe került dokumentumok az intézmény honlapján online is elérhetők: <http://www.dfmk.hu>

A hetilapok és folyóiratok a terjesztőtől közvetlenül a szolgáltató helyekre kerülnek. Nyilvántartásukat a könyvtári szolgáltató hely dolgozója vezeti a Deák Ferenc Megyei Könyvtár által biztosított kardexlapon.

8. A gyűjtött dokumentumtípusok használata

Könyvtárunk a feldolgozott dokumentumokat a TEXTLIB integrált rendszer letéti moduljának használatával adja letétbe a települési szolgáltató helyek számára, a törzsállományt tartós letét formájában, a csereállományt körülbelül fél évente cserélve. Az a célunk, hogy a csereállományhoz tartozó művek valamennyi szolgáltató helyre eljussanak.

Könyvtárunk a letétbe adott könyvek és audiovizuális dokumentumok szám szerinti nyilvántartásáról „nyilvántartó lapot” vezet két példányban, amelyből az egyik a szolgáltató helyen marad.

A terjesztőtől közvetlenül a településre érkező kurrens időszaki kiadványokról a könyvtári szolgáltató hely könyvtárosa vezet nyilvántartást, majd tékázva gondoskodik a biztonságos őrzésükről. A következő évben a tékázott folyóiratok olyan településre kerülnek, ahol az nem volt megtalálható.

A dokumentumok kölcsönzési nyilvántartását a könyvtári szolgáltató hely dolgozója vezeti.

9. A mozgókönyvtári állományrészben gyűjtött dokumentumtípusok kötetése

Kötetjük azokat a keresett színvonalas műveket, amely könyvárusi forgalomban nem kaphatóak.

Nem kötetjük a könyvárusi forgalomban kapható, elrongyolódott könyveket.

Tékázzuk a képes hetilapokat és színes ismeretterjesztő folyóiratokat.

10. A mozgókönyvtári állományrészben gyűjtött dokumentumtípusok állományapaszttásának szempontjai

Tervszerű állományapaszttás

Könyvtárunk az ismeretterjesztő és szakkönyvek esetében az ismeretanyagában, világnézetében túlhaladottá vált dokumentumokat, illetve a már megváltozott adatokat tartalmazó műveket kivonjuk az állományból. A bővített, átdolgozott változatok megjelenése után szintén tartalmi elavulás címen vonjuk ki a régebbi példányokat. Fölös példány címen töröljük azokat a dokumentumokat, amelyek iránt időközben megcsappant az olvasói igény, vagy már nem tartoznak az időközben megváltozott gyűjtőkörbe.

Állományapaszttás egyéb okból

Elrongyolódás miatt évente egy alkalommal selejtezzük a dokumentumokat. Elemi kár, lopás miatt megsemmisült, elveszett dokumentumokat az esemény után selejtezzük. Az állomány ellenőrzés során hiányzó dokumentumokat a jegyzőkönyv elkészülte után selejtezzük.

A leselejtezett dokumentumokról törlési jegyzék készül, majd elvégezzük a törlést a leltárkönyvekben (egyedi és csoportos) és a TEXTLIB integrált rendszerben.

11. Záró rendelkezés

A mozgókönyvtári állományrész gyűjtőköri szabályzatát változás esetén aktualizálni kell.

Zalaegerszeg, 2008. január 5.

Kiss Gábor
igazgató